

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/351/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613206016
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8613206016.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č. k. 3C 362/2013-90 zo dňa 16. 06. 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil dovolacie konanie a vyslovil, že žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

V odôvodnení rozhodnutia citujúc ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 4, § 5ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2, § 8 ods. 1, § 9 ods. 6, § 10 ods. 1 a § 12 ods. 2 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. skonštatoval, že žalobca podaním zo dňa 20.04.2015 podal dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.02.2016 č.k. 20Co/236/2014-69. S podaním dovolania bol žalobca povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 40 eur (položka č. I/7a Sadzobníka súdnych poplatkov a § 6 ods. 2 citovaného zákona). Keďže táto povinnosť nebola splnená, bol súdom dňa 11.05.2015 písomne vyzvaný splniť túto svoju povinnosť a dodatočne v 10 dňovej lehote ju zaplatiť. Zároveň bol poučený o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku v určenej lehote a v plnej výške. Výzva bola právnenému zástupcovi žalobcu doručená 28.05.2015, súdny poplatok zaplatený nebol.

Keďže žalobca súdny poplatok nezaplatiť ani v stanovenej 10 dňovej lehote a bol riadne poučený, súd konanie zastavil.

Prvostupňový súd zároveň vyslovil názor, že sa nestotožňuje so žalobcom, že tento nemal byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie. Predmetné konanie nie je oslobodené od súdneho poplatku. Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ citovaného zákona, ktorý upravoval vecné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, bolo zrušené v 01.10.2012; jeho účinky nemožno vzťahovať na poplatkovo právne vzťahy, ktoré vzniknú v budúcnosti. Uvedené korešponduje s intertemporálnym ustanovením § 18ca (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01.10.2012), z ktorého vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov určených do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. dovolacie konanie ako mimoriadne opravné konanie smeruje voči právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu. Ide teda o také dovolacie konanie, ktoré mu už predchádza právoplatné skončenie sporu vo veci samej, splatnosť, ale i prípadné oslobodenie od poplatkovej povinnosti dovolateľa v tomto dovolacom konaní je preto potrebné posudzovať podľa zákonných ustanovení platných a účinných v čase uskutočnenia poplatkovo - právneho úkonu (podaním dovolania), ak zákon výslovne neustanovuje niečo iné.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol aplikujúc ust. § 146 ods. 2 O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod. spoplatneniu nepodliehajú. Navrhovateľ poukázal na dôvodovú správu k vládnemu nariadeniu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov so záverom, že paušálny súdny poplatok sa navrhuje zaviesť za žaloby. Dovolanie nie je žalobou, súd nie je preto oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnu poplatku. Nemôže byť teda navrhovateľ vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/39/2007 a citoval z neho, že analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na úhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi tak bola v rozpore s citovaným zákonom uložená poplatková povinnosť, v prípade, kde ju nemal. Uvedené predstavuje zásah súdu do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Keďže povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona ak je účastníkovi konania v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje to zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak aj porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Navyše podľa § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 12. 2012. V danom prípade bol návrh podaný pred 01. 10. 2012, a preto je nutné s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do uvedeného dátumu bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Keďže u navrhovateľa neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, nemôže existovať ani dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na ktorý správne aplikoval právne predpisy a správne aj rozhodol. Odvolací súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi súdu prvého stupňa, ktoré vyjadril v odôvodnení napadnutého uznesenia, na ktoré v celom rozsahu odkazuje v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p.

Na správnych skutkových zisteniach a správnom právnom posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami navrhovateľa, ako aj na zvýraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. dopĺňa:

Žalobcovi ako dovolateľovi podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. vznikla poplatková povinnosť, a to podaním dovolania v zmysle ust. § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. V zmysle ust. § 6 ods. 2 citovaného zákona sa poplatok za dovolanie vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku súdnych poplatkoch tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch. Tento poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti, čo vyplýva z ust. § 8 ods. 1 citovaného zákona. Ak ho poplatník

nezaplatí, a to ani dodatočne v lehote, ktorú mu súd vo výzve určí, súd zastaví konanie za podmienok uvedených v ust. § 10 citovaného zákona o súdnych poplatkoch.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca napriek výzve zo dňa 11. 05. 2015, ktorá mu bola doručená dňa 28. 05. 2015 súdny poplatok za podané dovolanie voči rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.02.2015 sp. zn. 20Co/236/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.03.2015 (dovolanie bolo súdu doručené 20.04.2015) vo výške 40 eur nezaplatil. Keďže dovolacie konanie je samostatným konaním, v ktorom dovolací súd rozhoduje o dovolaní proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa, ktoré je upravené v § 236 a nasl. O. s. p. správne súd prvého stupňa ustálil potrebu zaplataenia súdneho poplatku za dovolanie začaté na základe dovolania podaného žalobcom, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené 20. 04. 2015. S účinnosťou od 01. 10. 2012 totiž konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom už nie je oslobodené od poplatku.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania, alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

V zmysle ust. § 18ca) zákona č. 71/1992 Zb. z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012.

Súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lége podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkového zákona“), oslobodené od poplatku od 01.07.2007, ktoré bolo zavedené s odkazom na zákon č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákonom č. 286/2012 Z.z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákona, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ust. § 18ca poplatkového zákona v súvislosti s účinnosťou novely poplatkového zákona č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu poplatkového zákona s poukazom na znenie § 12 a § 5 citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak ej v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z.

V prípade podania dovolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním dovolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v dovolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012, zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci

samej. Z uvedeného vyplýva, že i sám zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto poplatková povinnosť za dovolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia dovolacieho konania.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v dovolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta poplatkového zákona, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co 530/2013-97 zo dňa 30.04.2014).

Správnosť napadnutého uznesenia vyplýva aj z uznesenia NS SRS sp. zn. 3Cdo/408/2015, ktoré riešilo súdny poplatok za dovolanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, a jeho závery sú aplikovateľné aj pre daný prípad.

Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa ustálil, že v predmetnej veci vznikla žalobcovi poplatková povinnosť, ktorú tento nespĺnil, preto bolo potrebné dovolacie konanie postupom podľa § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. zastaviť.

Z vyššie uvedeného preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. nebolo rozhodované, nakoľko v odvolacom konaní žiaden z účastníkov nepodal návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.